

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

- » telefón/fax: 055 – 68 06 180 » mobil: 0908 69 55 31
- » www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
- » IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Košiciach, 26.05.2017

Súd odškodnil ďalšiu nezákonne sterilizovanú rómsku ženu

Okresný súd v Spišskej Novej Vsi na dnešnom pojednávaní priznal nezákonne sterilizovanej rómskej žene finančné odškodnenie v požadovanej plnej výške vyše 16 000 Eur. Rozhodnutie nie je právoplatné.

Ide celkovo o druhý prípad, v ktorom slovenské súdy plnom rozsahu vyhovelí žalobe rómskej ženy za násilnú sterilizáciu.

Poškodená rómska žena bola sterilizovaná v roku 1999 počas pôrodu svojho druhého dieťaťa, ktorý bol vedený cisárskym rezom. O vykonaní sterilizácie ju nemocničný personál neinformoval a nedala na ňu informovaný súhlas. O tom, že bola sterilizovaná, sa dozvedela až po vykonaní zákroku.

Preto sa v roku 2005 obrátila na súd so žalobou na ochranu osobnosti a domáhala sa, aby uložil žalovanému v konaní (Nemocnici s poliklinikou v Kropáčoch, po jej zrušení Mestu Kropáčoch, na ktoré prešli všetky práva a povinnosti z tejto zrušenej príspevkovej organizácie) povinnosť zaslať jej ospravedlňujúci list za vykonanie protiprávneho zákroku a zároveň žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500 000 Sk a náhradu trov konania.

Okresný súd v Spišskej Novej Vsi o žalobe poškodenej rómskej ženy rozhodoval opakovane, pričom jeho rozsudky boli viac krát odvolacím súdom zrušené. Až v roku 2011 okresný súd rozhodol, že nezákonnou sterilizáciou došlo k porušeniu práv poškodenej ženy a žalovanej nariadil, aby sa jej písomne ospravedlnila. Uvedené rozhodnutie súdu sa stalo právoplatným.

Následne už súdy rozhodovali len o výške náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú sterilizáciu. Rozsudkom z roku 2014 napokon poškodenej žene priznali finančné odškodnenie v sume 500€, avšak poškodená žena sa proti tomuto rozhodnutiu odvolala a odvolací súd jej odvolaniu v januári 2017 vyhovel, rozhodnutie okresného súdu zrušil a prikázal mu opätovne vo veci rozhodnúť. Odvolací súd zároveň prikázal okresnému súdu pri určovaní výšky finančného odškodnenia okrem iného rešpektovať rozhodnutia slovenských súdov a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktoré rozhodli v prospech nezákonne sterilizovaných rómskych žien a priznali im finančné odškodnenie v sumách od 25 000€ - 31 000 €.

Okresný súd na dnešnom pojednávaní dňa 26.5.2017 rozhodol o zvyšku finančného odškodnenia pričom bol povinný rešpektovať právny názor odvolacieho súdu v tejto veci. Súd napokon poškodenej rómskej žene priznal náhradu nemajetkovej ujmy v požadovanej výške vyše 16 000 Eur.

Od roku 2005 bezplatnú právnu pomoc poškodenej žene sprostredkovávala mimovládna organizácia Poradňa pre občianske a ľudské práva.

„Ďakujem a teším sa, že súd rozhodol tak, že mi priznal za nezákonnú sterilizáciu aj finančné odškodnenie. Žiadne peniaze mi však nenahradia to, čo mi v nemocnici urobili,“ povedala po rozhodnutí poškodená žena.

Advokátka spolupracujúca s Poradňou a právna zástupkyňa poškodenej ženy, Vanda Durbáková, v súvislosti s rozhodnutím okresného súdu povedala: *„Rozhodnutie je v súlade s domácimi a medzinárodnými právnymi predpismi na ochranu ľudských práv. Je však alarmujúce, že domôcť sa spravodlivosti trvalo poškodenej žene také neuveriteľné množstvo rokov a že Okresný súd v Spišskej Novej Vsi dokázal za to obdobie vyprodukovať toľko nezákonných rozhodnutí. Dúfam, že aktuálne súdne rozhodnutie prispeje k lepšej ochrane ľudských práv zo strany slovenských súdov do budúcnosti.“*

„Chcela by som zdôrazniť, že doteraz zdokumentované prípady praxe násilných sterilizácií a viaceré rozhodnutia súdov naznačujú, že na Slovensku a v bývalom Československu bolo touto praxou poškodených množstvo rómskych žien. Slovensko je dlhodobo kritizované zo strany medzinárodných ľudskoprávnych inštitúcií za to, že nedokáže túto prax riadne vyšetriť a poškodené ženy odškodniť. Je v tomto smere nutné, aby zodpovednosť prevzala vláda a vytvorila nezávislú komisiu, ktorá by celú túto nezákonnú prax účinne prešetrila a poškodené ženy odškodnila. Presne to Slovensku minulý rok odporučil Výbor OSN pre ľudské práva,“ dodáva advokátka Durbáková.

- KONIEC -

Kontakty:

Vanda Durbáková – advokátka spolupracujúca s Poradňou a právna zástupkyňa poškodenej rómskej ženy, tel. č.: 0908 695 531; e-mail: poradna@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia so sídlom v Košiciach, založená 6.11.2001, ktorá prostredníctvom svojich aktivít presadzuje obhajobu ľudských práv na Slovensku. V roku 2002 Poradňa zdokumentovala prípady násilných a vynútených sterilizácií rómskych žien na Slovensku a odvtedy poskytuje podporu rómskym ženám pri vedení súdnych sporov pred súdmi v SR a aj na Európskom súde pre ľudské práva a vykonáva ďalšie aktivity smerujúce k odškodneniu poškodených žien. Web: www.poradna-prava.sk

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).